

Fr. Ločniškar:

Kadar pride teta ...

*Kadar pride teta v vâs,
prav prijetno je pri nâs;
vse novice deželé
naša teta vam izve.*

*Kje otroci so kaj vredni,
kje nerodni in poredni,
kakšno leto se obeta,
če kaj sadja bo iz cveta.*

*Ali nam je najbolj mari,
kaj je v tetini košari.
Teta naša je prijazna —
nje košara nikdar prazna ...*

Francè Bevč:

Medvedek Capljač.

Zgodba za najmlajše.

Ilustriral Fr. Košir.

11.

Plešimož je postal žalosten in potrť. Ni se več igral z medvediči. Zaman so ga prosili, da bi jim zaplesal. Nič več jim ni pripovedoval, kaj je videl po svetu. Jedel je le malo. Zopet je bil omršel.

Domači so se spogledovali. Kaj je našemu stricu? Niso mogli uganiti.

Ta sprememba je posebno hudo dela Capljaču. Rad bi bil imel strica tako veselega kot prej. Kamor se je Plešimož zganil, je tiščal za njim. Vedno je silil vanj. Ni ga mogel omečiti.

»Stric, zakaj nočete več plesati?« ga je vpraševal.

»Saj sem že pozabil,« mu je odgovarjal Plešimož. »In pa noge me bolijo, noge.«

»In nič več nam ne pripovedujete.«

»Vse sem vam že povedal. Lagati pa nočem.«

»In zakaj tako žalostno gledate?«

Stric je dolgo molčal. Slednjič je globoko vzdihnil.

»Hudo mi je, ker nimam lastnega brloga,« je spregovoril z žalostnim glasom. »Težko mi dene, da vam moram biti v napotje. Poln brlog vas je. Oče in mati se trudita od jutra do večera. Vem, da so danes za medveda vedno hujši časi. Moji zobje so tu odveč, četudi so že slabi.«

Capljač je poslušal z očmi in z gobcem. Zdaj je vedel, kaj strica teži. In tega je bil prav za prav on kriv. Povedal mu je bil, kaj je bil oče nekoč rekel materi. Da je vsak dan slabši lov, je rekel, a vedno več zob, ki bi radi hrustali. Capljač bi bil to lahko zamolčal, a je imel tako zelo dolg jezik. In vselej ga je iztegnil prav takrat, kadar je bilo najmanj treba. Saj ni vedel, da si bo Plešimož to tako hudo vzela k srcu. Bil mu je žal. Toda zdaj se ni dalo več popraviti.

Povesil je glavo in sram ga je bilo. Iztezal je jezik čez brado in razmišljal. Rad bi bil razveselil strica.

»Ali radi ližete med?« ga je vprašal.

»Kdo bi ga ne!« so se stercu zasvetile oči. »Odkar sem bil mladič, ga nisem več imel na jeziku. Ali veš zanj?«

Capljač je bil ves v ognju.

»Vem,« je rekel. »V vasi, kjer ste plesali, ga je cel grad.«
»Tistega pa le ti polži!« je dejal stric. »Da me zopet ujame človek!«
S tem torej ni bilo nič. Saj tudi Capljača ni več mikalo v vas. Imel je še polne hlače strahu.

»Pa drobníce jeste?«

»Če so zrele, so prav dobre. Tudi teh že dolgo nisem pokusil.«
Medvedek je plesal okrog strica.

»Vem zanje,« je kričal. »Zdaj morajo biti že zrele. Sladke so pa tudi kot med.«

Plešimož je še vedno pomišljal.

»Kje pa so?«

»Tam, kjer je malo drevja.«

»Pa ne zahaja tja človek?

»Še nikoli ga nisem videl.«

Stric se je dal pogovoriti. Odšel je s Capljačem.

Nista dolgo hodila, ko sta prišla na jaso sredi gozda. Na jasi je stalo drevje. Bile so drobníce. Ena izmed njih je bila posebno košata. Skozi travo je vodila izhojena steza.

Plešimož je vohal po stezi in zmajeval z glavo.

»Človeka voham,« je zamrmral. »Drobníce že, drobníce, toda to mi nič kaj ne diši. Nimam moči, da bi se metal s človekom.«

»Bova pa pobegnila,« je rekel Capljač.

»Ti že, ti. Toda stare noge so počasne. Če ima pa človek pihalnik s seboj, bo hudó za oba.«

»Splezal bom na drevo in pogledal,« je predlagal medvedič.

In res je splezal na košato drobníco. Stojé v vrhu se je oziral na vse strani.

»Nikjer ne vidim človeka,« je povedal.

Stric je čakal pod drevesom.

»Pa potresi!« je rekel.

Medvedič je zgrabil za veje. Toda nič ni bilo iz tega. Bil je prešibek. Ali pa je bilo drevo premočno.

»Čakaj, bom jaz,« je rekel Plešimož.

Capljač je splezal na zemljo, a stric na drevo. Bil je neroden, a nazadnje je le šlo. Obračal je gobec na vse strani in lovil zrak v nosnice.

»Človeka voham,« je dejal.

»Ali ga tudi vidite?«

»Ne, vidim ga ne.«

In je potresel drobníco. Rumeni sadovi so padali ko toča. Capljaču na hrbet, na glavo, na ušesa in na gobec. Brižno jih je pobiral po travi in jih hrustal. Še jih je ostalo.

Tedaj se je prikazal človek. Vstal je naravnost izza grmovja. V rokah je držal puško. Capljač ga ni opazil, tudi lovec ni zagledal medvediča. Uzrl pa je starega medveda na drobníci. Dvignil je puško k licu in pomeril. Po-blisknilo se je, počilo in se pokadilo.

»Capljač!« je zavpil Plešimož.

Izpustil je vejo in padel z drobníce.

Capljač se je ozrl in uzrl človeka. Stal je ob grmu in znova nabijal puško. Medvediča je zgrabila strašanska jeza. O, da, Capljač je bil tudi pogumen. Posebno tedaj, ko je šlo za strica. Zagodrnjal je, kar je bilo moči grdó, in planil med grmovje, naravnost nad človeka.

Lovec ga ni čakal. Še puške ni utegnil nabiti. Zagledal je medvediča, pa v beg, kar so ga nesle noge.

Capljač ni tekel za njim, ni hotel zapustiti strica. Pobral je lovčevo palico in jo je razlomil v drobne kosce. Tako zelo je bil hud — gorjé, če bi mu takrat prišel človek v kremplje.

Vrnil se je k stricu.

Plešimož je ležal na tleh in molen vse štiri šape od sebe.

Morda ni mrtev, si je mislil Capljač. Saj tudi on ni bil mrtev tedaj na planini. Odprl bo gobec, nato se bo dvignil in odšla bosta domov.

Toda stric ni odprl gobca. Tudi vstal ni. Niti najmanje se ni ganil. Še dihal ni. Dlaka na prsih mu je bila krvava.

Plešimož je bil mrtev.

Medvedek je strmel. Prej ni vedel, kako je, kadar je medved mrtev. Zdaj je videl. Ali res stric nikoli več ne bo plesal? Ali mu res nikoli več ne bo pripovedoval, kako je bilo po svetu? Nikoli več mu ne bodo drezali v nos, ne mu odpirali gobca.

Bilo mu je grenkó pri srcu in vedno grenkeje. Obšla ga je velika žalost.

»Stric!« je tresel mrtvega medveda. »O, striček!«

Toda striček je bil za vedno gluhi. Muhe so mu sedale na gobec.

Capljač je glasno zatulil od žalosti, solze so mu privrele iz oči. Postalo ga je tudi strah. Zdaj je bil sam, čisto sam daleč sredi gozda.

Tekel je domov.

(Prihodnjič konec.)

